

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра фінансів, грошового обігу і кредиту

Затверджено

на засіданні кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту
економічного факультету

Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29, 08 2022 р.)

Завідувач кафедри _____

Силабус з навчальної дисципліни «Податкова система»,

**що викладається в межах ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого освітнього рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**

Львів- 2022 р.

Силабус курсу
ПОДАТКОВА СИСТЕМА
2022-2023 навчальний рік

Назва курсу	Податкова система
Адреса викладання курсу	Львів, проспект Свободи, буд 18. Економічний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра фінансів, грошового обігу і кредиту
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	07 «Управління та адміністрування»; 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Викладач (-і)	Замасло Ольга Теодорівна, доктор економічних наук, професор
Контактна інформація викладача (-ів)	olha.zamaslo@lnu.edu.ua 032 239 40 57, 032 239 44 90
Консультації по курсу відбуваються	щоп'ятниці , 14.00-17.00 год.(кафедра фінансів, грошового обігу і кредиту, пр.Свободи, 18) Онлайн-консультації
Сторінка курсу	https://econom.lnu.edu.ua/course/podatkova-sistema
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам навчального процесу необхідні знання для того, щоб сформувані у майбутніх бакалаврів в галузі управління та адміністрування систематизовані фінансові уявлення, теоретичні знання та практичні уміння, які дозволять їм адекватно і ефективно використовувати одержані навички і вміння систематизації методологічних засад сутності податків, проблематики податкової політики, основ податкового менеджменту та податкового адміністрування, порядку обчислення та сплати податків і окремих неподаткових платежів.
Мета та цілі курсу	Мета вивчення навчальної дисципліни: надання здобувачам вищої освіти знань про сутність та види податків; податковий систему і політику держави; податок на додану вартість; акцизний податок та мито; податок на прибуток підприємств; податок з доходів фізичних осіб, спрощену систему оподаткування

	<p>суб'єктів малого підприємництва, плату за ресурси та екологічний податок, організацію податкової роботи і систему адміністрування податків в Україні, причини і види ухилення від сплати податків та роль податкової політики у системі державного регулювання економіки.</p> <p>Завдання</p> <ul style="list-style-type: none"> - вивчення теоретичних та організаційних основ оподаткування; - пізнання загальних методик розрахунків, порядку сплати податків і обов'язкових платежів юридичних і фізичних осіб до бюджету; - показати роль і значення податкової політики в процесі економічного розвитку, навчити вільно орієнтуватись у відповідному законодавстві та застосовувати отримані знання в податковій роботі.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI із змінами та доповненнями (станом на 01.09.2022р.). 2. Замасло О.Т. Податкова система: навч. посібник / О.Т.Замасло, І.І.Приймак, О.В.Грін. – Львів, 2011. – 378с. 3. Замасло О. Т. Податкова система України: теорія, методологія, практика : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 420 с. – 32,8 д. а. 4. Податкова система: підручник/ З.С.Варналій, М.В. Романюк. – Київ: Знання України, 2019. – 367с. <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI із змінами та доповненнями (станом на 01.09.2022р.). 6. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи від 28.12.2014р. № 71-VIII. 7. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010р. № 2464-VI із змінами та доповненнями. (станом на 01.09.2022р.). 8. Порядок обліку платників податків і зборів затв. Наказом Міністерства фінансів України від 22.04.2014р. №462. 9. НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” затв. Наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013р. №73 із змінами та доповненнями. 10. НП(С)БО 7 “Основні засоби” затв. Наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000р. №92 із змінами та доповненнями. 11. НП(С)БО 15 “Дохід” затв. Наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999р. №290 із змінами та доповненнями. 12. НП(С)БО 16 “Витрати” затв. Наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999р. 13. Замасло О. Т., Оксенюк О. І. Фіскальна ефективність податку на додану вартість у податковій політиці України : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 240 с.

	<p>14. Митна справа: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки ; [М. І. Крупка, О. В. Грін, О. Т. Замасло та ін.]. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 540 с.</p> <p>Інформаційні ресурси</p> <p>15.Офіційний сайт Державної податкової служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.tax.gov.ua</p> <p>16.Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ukrstat.gov.ua</p> <p>17.Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.minfin.gov.ua</p> <p>Здобувачі вищої освіти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p>
<p>Тривалість курсу</p>	<p>120 год</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>64 год аудиторних 3 них 32годин лекцій 32годин практичних занять 56 годин самостійної роботи</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення курсу здобувач повинен:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - класифікацію податків; - джерела сплати податків; - суб'єктів та об'єктів оподаткування; - податкові політику та систему держави; - права та відповідальність платників податків; - як визначаються дати виникнення податкових зобов'язань та звітні періоди; - порядок розрахунку ПДВ, акцизного податку, мита, податку на прибуток підприємств, єдиного податку, податку на доходи фізичних осіб, місцевих податків і зборів, рентної плати за ресурси та екологічного податку; - податкові соціальні пільги; - повноваження працівників податкової служби. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - орієнтуватись в головних напрямках досліджень з податкової системи; - узагальнювати матеріал з вивченого предмету; - здійснювати аналіз закономірностей у сфері податкових відносин;

	<ul style="list-style-type: none"> - аналізувати сучасну податкову систему та податкову політику України; - визначати базу оподаткування за всіма видами податків; - розраховувати суму податкових зобов'язань за всіма видами податків.
Формат курсу	Денний
теми	ДОДАТОК(схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	екзамен
Пререквізити	Навчальна дисципліна базується на економічних дисциплінах, які здобувачі вищої освіти вивчали протягом попередніх років навчання на ОКР бакалавр («Фінанси підприємств», «Історія оподаткування») й тісно пов'язана з навчальними дисциплінами «Оподаткування юридичних і фізичних осіб» та «Митна справа».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації Лекції Дискусії Аналіз проблемних ситуацій
Необхідне обладнання	Проектор Ноутбук Роздатковий матеріал Підручник Навчально-методичні рекомендації
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	10 балів – МК 1 10 балів – МК 2 5 балів - презентація 25 балів - виконання домашніх завдань 50 балів – екзамен
Питання до екзамену	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття податкової системи та її основні характеристики. 2. Оподаткування як складова фінансової системи держави. 3. Принципи податкового законодавства України. 4. Класифікація податків.

5. Поняття і функції податків.
6. Податкова політика держави.
7. Типи податкової політики держави.
8. Термінологія оподаткування. Елементи податку.
9. Структура органів податкової служби.
10. Завдання Державної податкової служби України.
11. Функції Державної податкової служби України.
12. Обов'язки і права посадових осіб Державної податкової служби України.
13. Права та обов'язки платників податків.
14. Суб'єкти податкової роботи.
15. Облік платників податків.
16. Облік податкових надходжень.
17. Форми та способи утримання податків.
18. Джерела та порядок сплати податків.
19. Платники податку на додану вартість.
20. База оподаткування податком на додану вартість.
21. Пільги з податку на додану вартість.
22. Ставки податку на додану вартість.
23. Реєстрація осіб – платників податку на додану вартість.
24. Суть та дата виникнення податкових зобов'язань з ПДВ та їх облік.
25. Суть, порядок оформлення та надання покупцям податкових накладних з податку на додану вартість.
26. Податковий кредит з податку на додану вартість та його облік.
27. Бюджетне відшкодування ПДВ.
28. Порядок заповнення та терміни подання податкової декларації з ПДВ
29. Суть акцизного податку та об'єкти оподаткування.
30. Особливості маркування підакцизних товарів.
31. Порядок справляння та терміни сплати акцизного податку.
32. Види мита та їхня характеристика.
33. Елементи справляння мита.
34. Платники та об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств.
35. Доходи платників податку на прибуток.
36. Витрати платників податку на прибуток.
37. Порядок нарахування амортизації.
38. Механізм розрахунку та порядок сплати податку на прибуток.
39. Платники та об'єкт оподаткування податком на доходи фізичних осіб.
40. Доходи, що не включаються до сукупного оподаткованого доходу.
41. Податкова соціальна пільга.
42. Податкова знижка.
43. Екологічний податок.

	<ul style="list-style-type: none">44. Рентна плата.45. Місцеві податки і збори.46. Земельний податок.47. Податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки.48. Місцеві збори.49. Спрощена система оподаткування юридичних осіб.50. Спрощена система оподаткування фізичних осіб.
Опитування	Усна та письмова форми опитування

ДОДАТОК

Схема курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Матеріали	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
Тиж. 1, 4 акад. год.	Тема 1. Сутність та види податків Сутність податків. Теорії податків. Податки й інші форми платежів до бюджету. Функції податків. Дискусійні питання функцій податків. Термінологія оподаткування. Елементи податку. Класифікація податків, її ознаки.	Лекція, самостійна робота, дискусія, групова робота	Презентація, Навчально-методичні матеріали	1-4	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури, розв'язання тестів 4 год	1 тиждень
Тиж. 2, 4 акад. год.	Тема 2. Податкова система України Податки в системі державних доходів. Податкова система. Поняття податкової системи і вимоги до неї. Принципи побудови податкового законодавства. Податкова система України. Основні етапи її становлення. Склад і структура податкової системи України.	Лекція, самостійна робота, дискусія, групова робота	Презентація, Навчально-методичні матеріали	1-4	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури, розв'язання тестів 4 год	2 тиждень
Тиж. 3, 4 акад. год.	Тема 3. Податкова політика в системі державного регулювання економіки Податкова політика як один з методів державного регулювання економіки. Чинники, які впливають на проведення податкової політики. Критерії оцінки податкової політики. Обмеження щодо використання податкової політики як регулюючого чинника. Мікроекономічні регулятори податкової політики. Елементи оподаткування, які використовуються для економічного регулювання.. Податки та інфляція. Роль податкової політики у виникненні інфляційних тенденцій. Податкові методи стримування інфляції.	Лекція, самостійна робота, дискусія, групова робота	Презентація, Навчально-методичні матеріали	1-4	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури, розв'язання тестів 4 год	3 тиждень

<p>Тиж. 4. 4 акад. год.</p>	<p>Тема 4. Організація системи адміністрування податків в Україні Контрольні органи держави. Історія формування податкової служби в Україні. Організаційна структура контрольних органів. Функції контролюючих органів. Права контролюючих органів. Обовязки і відповідальність посадових осіб контролюючих органів. Облік платників податків. Права та обов'язки платників податків. Особливості обліку юридичних осіб. Особливості взяття на облік фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності. Облік податків та неподаткових платежів. Особові рахунки – порядок їх відкриття і ведення. Документи, що використовуються для записів в особових рахунках.</p>	<p>Лекція, самостійна робота, дискусія, груповою робота</p>	<p>Презентація, Навчально- методичні матеріали</p>	<p>1-4, 8, 15</p>	<p>Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури, розв'язання тестів 4 год</p>	<p>4 тиждень</p>
<p>Тиж. 5 4 акад. год.</p>	<p>Тема 5. Податок на додану вартість Сутність податку на додану вартість, його місце в системі непрямого оподаткування. Платники і ставки податку на додану вартість. Об'єкт оподаткування. Поняття бази оподаткування за податком на додану вартість. Пільги з податку на додану вартість. Порядок визначення суми податку на додану вартість, що підлягає сплаті до бюджету або відшкодуванню з бюджету. Строки сплати ПДВ. Звітний податковий період. Поняття податкового зобов'язання і податкового кредиту. Порядок визначення дати податкового зобов'язання. Порядок визначення дати податкового кредиту. Реєстрація платників ПДВ.</p>	<p>Лекція, самостійна робота, дискусія, груповою робота</p>	<p>Презентація, Навчально- методичні матеріали</p>	<p>1-4, 13, 15-17</p>	<p>Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури, розв'язання тестів, задачі 4 год</p>	<p>5 тиждень</p>
<p>Тиж. 6. 4 акад. год.</p>	<p>Тема 6. Акцизний податок Акцизний податок як форма специфічних акцизів. Платники акцизного податку. Об'єкт оподаткування для вітчизняних та імпортованих товарів. Перелік підакцизних товарів. Два види ставок за акцизним податком: тверді (фіксовані) і процентні (пропорційні). Порядок визначення суми акцизного податку для вітчизняних та імпортованих товарів, щодо яких застосовуються процентні та тверді ставки. Дата виникнення податкових зобов'язань. Пільги та строки сплати. Особливості механізму оподаткування алкогольних і тютюнових виробів. Акцизні марки.</p>	<p>Лекція, самостійна робота, дискусія, груповою робота</p>	<p>Презентація, Навчально- методичні матеріали</p>	<p>1-4, 15-17</p>	<p>Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури, розв'язання тестів 4 год</p>	<p>6 тиждень</p>

<p>Тиж. 7. 4 акад. год.</p>	<p>Тема 7. Мито Мито в системі непрямих податків. Митна політика та її цілі. Види мита і їхня характеристика. Платники мита. Об'єкт оподаткування. Два види митних ставок: тверді і процентні. Види ставок залежно від країни походження товарів. Пільги для юридичних та фізичних осіб. Порядок та методи визначення митної вартості. Порядок визначення суми мита і його сплати.</p>	<p>Лекція, самостійна робота, дискусія, груповою робота</p>	<p>Презентація, Навчально- методичні матеріали</p>	<p>1-4, 5, 14-17</p>	<p>Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури, розв'язання тестів 4 год</p>	<p>7 тиждень</p>
<p>Тиж. 8, 9 8 акад. год.</p>	<p>Тема 8. Податок на прибуток підприємств Бюджетне значення податку на прибуток підприємств. Переваги і недоліки податку на прибуток підприємств. Платники та ставки податку на прибуток. Об'єкт оподаткування. Поняття доходу платника податку на прибуток. Перелік надходжень, що визнають і не визнають доходами звітного періоду. Поняття витрат платника податку. Перелік витрат, які зараховують і не зараховують до складу витрат платника податку. Визначення амортизації, основних засобів та їхніх груп. Порядок визначення і нарахування сум амортизаційних відрахувань. Методи нарахування амортизації. Податкові періоди. Пільги з податку на прибуток. Порядок обчислення і сплати податку на прибуток. Особливості оподаткування деяких видів операцій, товарів і платників.</p>	<p>Лекція, самостійна робота, дискусія, груповою робота</p>	<p>Презентація, Навчально- методичні матеріали</p>	<p>1-4, 9-12, 15-17</p>	<p>Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури, розв'язання тестів, задачі 4 год</p>	<p>8, 9 тиждень</p>
<p>Тиж. 10. 4 акад. год.</p>	<p>Тема 9. Податок на доходи фізичних осіб Бюджетне і соціальне значення податку на доходи фізичних осіб. Переваги і недоліки податку на доходи фізичних осіб. Платники податку. Визначення об'єкта оподаткування для резидентів і нерезидентів. Доходи платника, які зараховують і не зараховують до загального оподаткованого доходу. Поняття податкової знижки. Порядок отримання податкової знижки та перелік витрат, які платник має право зарахувати до податкової знижки. Податкові соціальні пільги та умови, за яких вони застосовуються. Види пільг та порядок їхнього застосування. Право платника на вибір місця застосування соціальної пільги. Ставки податку. Особи, на яких покладається обов'язок нарахування і сплати податку. Особливості оподаткування окремих видів доходу. Порядок визначення оподаткованого доходу.</p>	<p>Лекція, самостійна робота, дискусія, груповою робота</p>	<p>Презентація, Навчально- методичні матеріали</p>	<p>1-4, 15-17</p>	<p>Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури, розв'язання тестів, задачі, 4 год</p>	<p>10 тиждень</p>

<p>Тиж. 11. 4 акад. год.</p>	<p>Тема 10. Екологічний податок Екологічний податок. Платники та об'єкт оподаткування. Ставки податку. Порядок і строки сплати податку. Платники екологічного податку. Об'єкти податку. Ставки податку. Розрахунок податку для юридичних осіб. Порядок надання пільг. Строки сплати податку та подання розрахунків.</p>	<p>Лекція, самостійна робота, дискусія, групова робота</p>	<p>Презентація, Навчально-методичні матеріали</p>	<p>1-4, 15-17</p>	<p>Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури, розв'язання тестів, 4 год</p>	<p>11 тиждень</p>
<p>Тиж. 12. 4 акад. год.</p>	<p>Тема 11. Єдиний податок для суб'єктів малого підприємництва Необхідність запровадження спрощеної системи оподаткування суб'єктів малого підприємництва (єдиний податок). Перелік юридичних і фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності, які мають право перейти на сплату єдиного податку. Групи платників єдиного податку. Перелік податків та зборів, у рахунок яких сплачується єдиний податок. Особливості нарахування і сплати єдиного податку для юридичних осіб. Ставки єдиного податку для суб'єктів підприємницької діяльності – юридичних осіб. Строки та порядок сплати і подання розрахунків для юридичних осіб. Особливості в нарахуванні і сплаті єдиного податку для фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності. Ставки єдиного податку для суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб. Строки та порядок сплати та подання розрахунків для фізичних осіб. Порядок переходу платників на сплату єдиного податку. Перелік суб'єктів підприємницької діяльності, які не можуть перейти на сплату єдиного податку.</p>	<p>Лекція, самостійна робота, дискусія, групова робота</p>	<p>Презентація, Навчально-методичні матеріали</p>	<p>1-4, 15-17</p>	<p>Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури, розв'язання тестів, задачі 4 год</p>	<p>12 тиждень</p>
<p>Тиж. 13,14 8 акад. год.</p>	<p>Тема 12. Місцеві податки і збори Склад місцевих податків і зборів. Загальнодержавні та місцеві податки і збори. Повноваження місцевих органів влади щодо встановлення місцевих податків та зборів. Місцеві податки: податок на майно (податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортний податок, земельний податок), єдиний податок. Земельний податок. Платники та об'єкт оподаткування. Форми плати за землю: земельний податок та орендна плата. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки та його елементи. Транспортний податок та його елементи. Місцеві збори: збір за місця для паркування транспортних засобів; туристичний збір.</p>	<p>Лекція, самостійна робота, дискусія, групова робота</p>	<p>Презентація, Навчально-методичні матеріали</p>	<p>1-4, 15-17</p>	<p>Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури, розв'язання тестів 4 год</p>	<p>13, 14 тиждень</p>

Тиж. 15. 4 акад. год.	Тема 13. Рентна плата Підстава і мета встановлення рентної плати. Державна власність на ресурси як підстава для отримання державою доходів за використання ресурсів. Плата за ресурси – інструмент впливу на економне і раціональне використання ресурсів. Види рентної плати за ресурси та послуги. Платники. Об'єкт оподаткування. Подання декларації і строки сплати рентної плати.	Лекція, самостійна робота, дискусія, групова робота	Презентація, Навчально- методичні матеріали	1-4, 15-17	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури, розв'язання тестів 4 год	15 тиждень
Тиж. 16. 4 акад. год.	Тема 14. Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування Економічне і соціальне значення єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Розвиток системи соціального страхування в Україні. Єлементи єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Порядок нарахування та сплати єдиного внеску. Облік та звітність єдиного внеску.	Лекція, самостійна робота, дискусія, групова робота	Презентація, Навчально- методичні матеріали	1-4, 7, 15-17	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури, розв'язання тестів, задачі, 4 год	16 тиждень
64: 32л + 32пр. занять					56 год	Екзамен